

Projekt

z dnia 10 lutego 2026 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY TURAWA**

z dnia 27 lutego 2026 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny w roku 2025
ujętych w Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2025 – 2027
wraz z informacją o potrzebach związanych z realizacją tych zadań**

Na podstawie art. 7 ust.1 pkt 6a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym(t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.) oraz art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny w roku 2025. ujętych w Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2025 – 2027 wraz z informacją o potrzebach związanych z realizacją tych zadań w brzmieniu jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY W ROKU 2025

**UJĘTYCH W GMINNYM PROGRAMIE WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2025 – 2027
WRAZ Z INFORMACJĄ O POTRZEBACH ZWIĄZANY Z REALIZACJĄ TYCH ZADAŃ**

WSTĘP

„Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi [...]”

- tak stanowi preambuła do przepisu prawa określającego, m.in. zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Do zadań własnych gminy zgodnie z art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49 z późn. zm.) należy m.in.:

- opracowanie i realizacja trzyletnich gminnych programów wspierania rodziny, tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- tworzenie i rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego;
- praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia
- i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa;
- organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających, prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- finansowanie podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny i kosztów związanych z udzielaniem pomocy przez rodzinę wspierającą;
- współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej;

- sporządzenie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny i przekazywanie ich wojewodzie;
- prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej stanowi zespół planowanych działań, dążących do przywrócenia rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. System pieczy zastępczej stanowi zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie dzieciom czasowej opieki i wychowania, w przypadku niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

Jednostki samorządu terytorialnego, spełniając ustawowy obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu swojej funkcji wobec dzieci realizują zadania w tym zakresie we współpracy z lokalnym środowiskiem, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi.

Każdego roku, w terminie do 31 marca, wójt składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją tych zadań. Obowiązek ten realizuje Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Turawie.

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

Uchwałą nr VIII/56/2024 RADY GMINY TURAWA z dnia 22 listopada 2024r. został przyjęty Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025 - 2027, którego głównym celem jest zaplanowanie i wdrożenie działań w zakresie pomocy rodzinom przeżywającym różnego typu trudności zakłócające lub uniemożliwiające prawidłowe wypełnianie podstawowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz stworzenie spójnego i skutecznego systemu pomocy dla rodzin również w sytuacjach, w których dzieci umieszczone zostały poza rodziną biologiczną i przebywają w pieczy zastępczej.

Osiągnięcie tego założenia odbywa się poprzez realizację celów priorytetowych za pośrednictwem określonych kierunków działań:

PRACA Z RODZINĄ

Praca z rodziną prowadzona jest w szczególności w formie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego, terapii i mediacji, usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych, pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego oraz zapobieganie izolacji.

W Gminie Turawa pracę z rodziną organizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie. Praca to odbywa się w większości przypadków na zasadzie dobrowolności. a wspieranie rodziny prowadzone jest za jej zgodą oraz z aktywnym udziałem jej członków w podejmowanych działaniach, tak by wsparcie uwzględniało zasoby własne rodzin przy jednoczesnym wykorzystaniu zewnętrznego wsparcia interdyscyplinarnego. Natomiast w przypadku rodzin, w których sprawowanie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi poddane jest nadzorowi kuratora, sąd może zobowiązać je do współpracy z asystentem rodziny.

GOPS w Turawie analizuje sytuację rodzin, ze szczególnym zwróceniem uwagi na środowiska, w których istnieje zagrożenie np. rozpadu rodziny czy utraty zdolności opiekuńczo – wychowawczych. W rodzinach, gdzie wychowują się dzieci, każdorazowo podejmuje się interwencje w sytuacji choćby podejrzenia wystąpienia jakichkolwiek nieprawidłowości.

W celu zapewnienia wsparcia rodzinom przeżywającym trudności życiowe, w tym trudności opiekuńczo – wychowawcze, Gmina Turawa realizuje wsparcie w postaci m.in. asystenta rodzin. **Asystent rodziny** spełnia funkcję opiekuńczą, doradczą, diagnostyczno - monitorującą, mediacyjną, wychowawczą, motywującą - aktywizującą oraz koordynacyjną w obrębie działań skierowanych na rodzinę. W ramach wykonywania obowiązków, asystent rodziny współpracuje także z placówkami oświatowymi funkcjonującymi na terenie Gminy Turawa, sądami (kuratorami sądowymi zawodowymi i społecznymi), Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Turawie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Opolu, Komisariatem Policji oraz innymi instytucjami pomocowymi.

Od 2025 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie zatrudnia dwóch asystentów rodziny. Na wynagrodzenie asystenta rodziny (zatrudnionego w wymiarze 0.75 etatu) z budżetu Gminy przeznaczono środki w wysokości 67 797,90zł oraz 18 877,84zł z innych źródeł. Na zatrudnienie drugiego asystenta rodziny pozyskano 86 374,26zł w ramach środków z funduszy europejskich.

W roku sprawozdawczym, wsparciem asystenta rodziny objętych było 18 rodzin. W rodzinach, o których mowa powyżej, czasowo poza rodziną przebywało 14 dzieci, a 26 dzieci pozostawało w rodzinie biologicznej (1 dziecko powróciło do rodziny biologicznej w tym samym roku).

Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny		18 rodzin
w tym praca z rodziną w okresie:	do 3 miesięcy	1 rodzina
	od 3 miesięcy do 12 miesięcy	7 rodzin
	powyżej 12 miesięcy	10 rodzin
liczba rodzin, z którymi asystenci rodziny rozpoczęli pracę		6 rodzin
Liczba rodzin, z którymi asystenci rodziny zakończyli pracę		5 rodzin
Liczba rodzin zobowiązanych przez Sąd do pracy z asystentem rodziny		5 rodzin
Liczba rodzin objętych usługami asystenta rodziny z uwagi na działania mające na celu powrót dziecka do rodziców biologicznych		5 rodzin

Tabela 1. Wsparcie Asystenta Rodziny w 2025 roku (opracowanie własne)

Mieszkańcy Gminy Turawa mają także możliwość skorzystania z poradnictwa specjalistycznego, terapii oraz pomocy prawnej świadczonej przez **Punkt Pomocy Specjalistycznej** działający przy GOPS w Turawie (utworzony Zarządzeniem Wójta Gminy Turawa nr OR.0050.09.2024 w dniu 12 stycznia 2024r).

Zakres wsparcia w PPS dotyczy m.in. interdyscyplinarnego poradnictwa, konsultacji oraz wsparcia dla osób i rodzin w dotarciu do źródeł problemów i trudności w różnych sferach życia; poradnictwa specjalistycznego w sytuacjach kryzysu rodziny; wsparcia specjalistycznego w poznaniu przyczyn niepowodzeń jako profilaktyka uzależnień; udzielania wsparcia rodzicom/opiekunom w nabywaniu kompetencji wychowawczych; prowadzenia działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy domowej czy udzielania wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym.

Punkt Pomocy Specjalistycznej w Gminie Turawa		
Rodzaj wsparcia	Liczba rodzin	
	2024	2025
Poradnictwo psychologiczne	41 rodzin	61 rodzin
Konsultacje prawne	26 rodzin	21 rodzin

Tabela 2. Punkt Pomocy Specjalistycznej w 2025 roku (opracowanie własne)

W 2025 roku zrealizowano 96 godzin poradnictwa prawnego dla 26 rodzin oraz 646,5 godzin poradnictwa psychologicznego dla 61 rodzin. Usługi specjalistyczne zostały sfinansowane z budżetu Gminy Turawa w ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

REALIZACJA PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH, KORYGUJĄCYCH, SZKOLEŃ, WARSZTATÓW, PRELEKCJI DLA RODZICÓW/ OPIEKUNÓW ORAZ GRUP WSPARCIA I GRUP SAMOPOMOCOWYCH

Realizacja programów profilaktycznych i wspierających stanowi kluczowy element systemu wspierania rodziny. Działania te mają na celu m.in. zapobieganie kryzysom w rodzinie, wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców i opiekunów, przeciwdziałanie zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży czy integrację i aktywizację środowiska lokalnego.

W 2025 roku w Gminie Turawa zrealizowano rekomendowany program profilaktyczny pn. *"Poruszające Bajki o emocjach"*, który zrealizowany został we wszystkich 8 placówkach przedszkolnych na terenie Gminy. Udział w programie wzięło 188 dzieci, 18 nauczycieli oraz 40 rodziców. Program składał się z 10 warsztatów realizowanych w okresie jednego roku szkolnego, w których dzieci uczyły się o emocjach podstawowych i złożonych. Każde zajęcia trwały 45-60 minut i były prowadzone przez dwóch trenerów. Dzieci uczestniczyły w interaktywnych bajkach, rozwijających ich umiejętności regulowania emocji oraz budowania relacji.

Dodatkowo w PSP w Turawie odbyło się profilaktyczne spotkanie dla rodziców pn. *"Rodzic strażnikiem bezpiecznych relacji"*. W PSP w Osowcu zorganizowano warsztaty profilaktyczne pn. *"Trening Umiejętności Społecznych"* dla klas 1-3, *"Agresja i przemoc"* dla klas 4-6 oraz *"Cyberprzemoc"* dla klas 7-8. W PSP w Ligocie Turawskiej odbyły się warsztaty profilaktyczne pn. *"Złość da Ci w kość"*, w których udział wzięło 70 uczniów.

W 2025 roku odbyła się druga edycja warsztatów profilaktycznych dla Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej pn. *"Świadomy Młody Druh"*, której celem była edukacja i integracja dzieci i młodzieży należącej do jednostki OSP. W ramach projektu młodzi druhowie brali udział w warsztatach poświęconych m.in. budowaniu asertywności, rozwijaniu umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach, kształtowaniu zdrowych postaw i relacji.

UDZIELENIE ŚWIADCZEŃ Z POMOCY SPOŁECZNEJ, ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH, ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZEGO

Świadczenia z pomocy społecznej mają charakter uzupełniający i interwencyjny. Są adresowane do rodzin i osób, które nie są w stanie samodzielnie przezwyciężyć trudnej sytuacji życiowej (np. ubóstwo, bezrobocie, choroba, niepełnosprawność, przemoc). Pomoc społeczna nie ogranicza się do transferów finansowych – jej istotą jest wzmocnienie funkcji opiekuńczo-wychowawczej rodziny.

Świadczenia rodzinne mają charakter systemowy i prorodzinny. Ich celem jest częściowe pokrycie kosztów utrzymania i wychowania dzieci.

W 2025 roku wydano 110 decyzji przyznających świadczenia rodzinne.

Pomoc materialna jest udzielana także uczniom w celu umożliwienia pokonywania im barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej, a także wspierania edukacji uczniów zdolnych.

Stypendium socjalne dla uczniów o charakterze socjalnym to forma wsparcia materialnego dla dzieci i młodzieży z rodzin w trudnej sytuacji materialnej, oparte głównie na kryterium dochodowym (do 823 zł/os.). Wysokość tej kwoty wyliczana jest na podstawie ustawy o pomocy społecznej i wskazana jest w art. 90d ust. 7 ustawy o systemie oświaty. Świadczenie może być wypłacane na pokrycie wydatków edukacyjnych, np. podręczników, zajęć, w formie pieniężnej lub rzeczowej. Udzielanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym stanowi zadanie własne gminy, na realizację którego gmina otrzymuje dofinansowanie z budżetu państwa. W 2025 roku w gminie Turawa z tej formy wsparcia skorzystało 10 uczniów na łączną kwotę 10 640,00zł.

WSPIERANIE AKTYWNYCH FORM WYPOCZYNKU ORAZ WSPÓLNEGO SPĘDZANIA CZASU Z RODZINĄ

Aktywne formy wypoczynku i wspólne spędzanie czasu mają istotne znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania rodziny. Stanowią one przestrzeń do budowania i wzmacniania więzi rodzinnych, poprawy komunikacji między członkami rodziny, kształtowania pozytywnych wzorców spędzania czasu wolnego, a także wzmacniania zdrowia psychicznego i fizycznego. W kontekście wsparcia rodziny działania te pełnią rolę profilaktyczną i integracyjną.

W 2025 roku z inicjatywy Wójta Gminy Turawa oraz poszczególnych Sołectw w ramach funduszy sołeckich realizowane były liczne imprezy odgrywające pozytywną rolę w ożywieniu środowisk wiejskich. Zwracając uwagę na ogromną potrzebę podniesienia jakości życia mieszkańców Gminy oraz zwiększenia podmiotowości poszczególnych Sołectw, organizowano liczne wydarzenia integracyjne, edukacyjne i prozdrowotne dla dzieci i rodzin.

Organizowano imprezy plenerowe, pikniki rodzinne czy festyny, spośród których wymienić należy:

- rodzinne zawody wędkarskie o puchar Wójta Gminy Turawa,
- spotkania integracyjne dla mieszkańców poszczególnych Sołectw,
- dożynki wiejskie,
- turniej Sołectw „Aktywna wieś” - upowszechnianie sportu w środowisko wiejskim
- I Festiwal Jezior Turawskich, który trwał 3 dni - każdy dzień nad innym jeziorem, bogaty program wydarzenia skierowany był do dzieci i rodziców oraz dorosłych mieszkańców, obejmował m.in. turniej siatkówki plażowej, kino plenerowe, festyn rodzinny, warsztaty malarskie i wiele innych wydarzeń.
- półkolonia z programem profilaktycznym pn. *"Z Gminą Turawa nie ma nudy"*, które odbyły się w dniach 22 – 29.02.2024r. organizowane w Hali Sportowej w Turawie dla 100 dzieci i młodzieży mieszkańców Gminy Turawa;
- warsztaty plastyczne i edukacyjne;
- spotkania edukacyjne z funkcjonariuszami Policji;
- spotkania Mijołajkowe w Sołectwach;
- prelekcje i warsztaty edukacyjne organizowane w Nadleśnictwie w Turawie;
- odbyły się dwie gry terenowe dla rodzin z dziećmi nad Jeziorem Turawskim oraz Jeziorem Średnim, które spotkały się z ogromnym zainteresowaniem mieszkańców, co pokazuje, iż taka forma wspólnego spędzania wolnego czasu w sposób aktywny jest bardzo atrakcyjna;
- rodzinny rajd rowerowy nad Jeziorem Turawskim, w którym udział wzięło ponad 30 osób
- sprzątanie świata połączone z ogniskiem;
- Zawody Strażackie "II Opolski Wielobój";
- liczne kina plenerowe w różnych Sołectwach.

PRACA SOCJALNA I INTERWENCJA KRYZYSOWA

Praca socjalna oraz interwencja kryzysowa stanowią istotny element systemu wspierania rodziny. Działania te są ukierunkowane na diagnozę sytuacji rodzin, udzielanie wsparcia w przezwyciężaniu trudności życiowych oraz wzmacnianie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych. Praca socjalna obejmuje m.in. poradnictwo, motywowanie do podejmowania działań naprawczych oraz koordynację wsparcia instytucjonalnego. Interwencja kryzysowa podejmowana jest natomiast w sytuacjach nagłych zagrożeń, takich jak: przemoc w rodzinie, konflikty rodzinne czy kryzysy opiekuńcze, zapewniając rodzinom niezbędną pomoc i bezpieczeństwo, a także w sytuacjach powzięcia informacji ze środowiska np. o osobach w kryzysie bezdomności.

Realizacja tych działań przyczynia się do stabilizacji sytuacji rodzin oraz zapobiegania eskalacji problemów i konieczności podejmowania działań o charakterze izolacyjnym wobec dzieci. 2025 roku pracą socjalną objętych zostało 381 rodzin (535 osób w rodzinach).

W kontekście procedury „Niebieskie Karty”, będącej element systemu wsparcia rodziny w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, działania podejmowane w jej ramach koncentrowały się na zapewnieniu bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy, udzieleniu wsparcia rodzinom oraz współpracy interdyscyplinarnej służb. Realizacja procedury przyczynia się również do ochrony dobra dzieci i zapobiegania eskalacji przemocy.

Procedura „Niebieskie Karty” w Gminie Turawa	Liczba osób	
	2024	2025
Liczba członków rodzin objętych procedurą NK	48	109
Liczba osób objętych działaniami prowadzonymi wobec osób doświadczających przemocy domowej	27	47
Liczba osób objętych procedurą "Niebieskie Karty" wskazanych jako sprawcy przemocy	21	36

Tabela 3. Procedura Niebieskie Karty w Gminie Turawa w 2025 roku (opracowanie własne)

PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO – JAKO SYSTEM OPIEKI NAD DZIECKIEM

Placówki Wsparcia Dziennego są jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny w zakresie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. W pracy z dzieckiem, PWD współpracują z rodzicami, opiekunami, placówkami oświatowymi, podmiotami leczniczymi i innymi instytucjami pomocowymi. Uczestnictwo dzieci w zajęciach jest nieodpłatne i dobrowolne, chyba że dziecko zostanie skierowane do placówki przez sąd. Przy zapewnieniu opieki nad dziećmi oraz przy wykonywaniu innych działań związanych z realizacją zadań, placówki mogą korzystać z pomocy wolontariuszy. Pod opieką jednego wychowawcy, w jednym czasie może przebywać nie więcej niż 15 dzieci.

Na terenie Gminy Turawa obecnie funkcjonują 2 placówki wsparcia dziennego – powstała w 2021 roku **Młodzieżowa B.A.Z.A. Turawa** (w Kotorzu Wielkim) oraz utworzona w 2025 roku **PWD OSADA** w Gminie Turawa (w Rzędowie). Obie placówki funkcjonuje w strukturach GOPS w Turawie.

Na utworzenie i funkcjonowanie PWD OSADA oraz remont pomieszczeń w PWD B.A.Z.A. Gmina Turawa uzyskała środki w ramach projektu partnerskiego „Bliżej rodziny i dziecka – wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo – wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej – etap II”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w Ramach Funduszy Europejskich dla Opolskiego 2021-2027.

Do PWD B.A.Z.A. od początku działalności uczęszczało 82 dzieci i młodzieży, natomiast w nowopowstałej PWD OSADA od października 2025 w zajęciach wzięło udział 22 dzieci i młodzieży. W 2025 roku zajęcia w obu placówkach odbywały się od poniedziałku do piątku, co najmniej 4 godziny dziennie w czasie pozaszkolnym, również w okresie wakacji letnich oraz

ferii zimowych. Zatrudnienie w nich specjaliści realizowali zajęcia opiekuńczo - wychowawcze, socjoterapeutyczne i animacyjne.

W 2025 r. zorganizowano także wyjścia i wycieczki dla wychowanków m.in. do:

- kina Helios na filmy „Akademia Pana Kleksa. Wynalazek Filipa Golarza” oraz „Jak wytresować smoka”;
- ZOO w Opolu;
- „Pixel XL” we Wrocławiu;
- Kręgielni „Szara Willa” w Opolu;
- zaprzyjaźnionej PWD Parasol w Opolu;
- wypraw nad Jezioro Duże w Turawie.

Na realizację działań PWD w 2025 roku w ramach zachowania trwałości projektu i spełnienia wymogu ustawowego jakim jest prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego wydatkowanie na prowadzenie PWD B.A.Z.A. 209 677,17zł. Funkcjonowanie PWD OSADA finansowane jest ze środków zewnętrznych (fundusze europejskie).

KURSY, SZKOLENIA, WARSZTATY, KONFERENCJE, ZESPOŁY DORADCZE ITP. DLA PRACOWNIKÓW INSTYTUCJI WSPIERAJĄCYCH RODZINY

Kadra realizująca zadania w ramach Programu brała udział w następujących szkoleniach/kursach/warsztatach i innych podnoszących kompetencje:

- Studium „Innowacyjne Usługi Społeczne na rzecz rodziny i dziecka” – 1 osoba
- Akademia Przedsiębiorczości i Innowacji Społecznych – 1 osoba
- Legalizacja pobytu i ochrona międzynarodowa – 1 osoba
- Opracowanie i realizacja indywidualnych planów usług społecznych - 1 osoba
- Organizacja społeczności lokalnej – 2 osoby
- Zorganizowano także szkolenie pn. "PSYCHODOPORNI - ODPORNOŚĆ PSYCHICZNA" w ramach, którego uczestnicy pozyskali wiedza na temat mechanizmów stresowych oraz emocjonalnych, a także narzędzia do opanowywania stresu i budowania odporności psychicznej.

WSPÓŁFINANSOWANIE POBYTU DZIECKA W PIECZY ZASTĘPCZE

Przyczyną umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej są głównie: bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, rażące zaniedbania rodziców względem dzieci, uzależnienia i przemoc domowa. Wśród powodów, przez które małoletni wychowują się w środowisku zastępczym znajdują się także naturalne sieroctwo, a także destrukcyjne „rozwoły.

Dzieci przebywające w pieczy zastępczej zarówno rodzinnej, jak i instytucjonalnej są czasowo lub na stałe pozbawione opieki rodziców. Niestety, tych drugich przypadków jest zdecydowanie więcej. Zbyt mało rodziców skutecznie walczy o swoje pociechy, odbierając im tym samym szczęśliwe dzieciństwo i zabierając tak ważne poczucie bezpieczeństwa. Z tego

powodu potrzebni są kandydaci na zawodowe rodziny zastępcze. Takich rodzin jest wciąż za mało, co więcej ilość zawodowych rodzin zastępczych stale maleje. Rodzinna piecza zastępcza jest zdecydowanie lepsza dla dzieci ale też jest dużo bardziej ekonomiczna i nie generuje takich kosztów dla gmin.

Dzieci umieszczane są w pieczy zastępczej na podstawie postanowienia Sądu. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie obciąża gminę kosztami pobytu dzieci w pieczy zastępczej, i tak: w pierwszym roku pobytu 10% wydatków na opiekę i wychowanie; w drugim roku pobytu 30% wydatków na opiekę i wychowanie; w trzecim i kolejnych 50% wydatków na opiekę i wychowanie.

WSPÓŁFINANSOWANIE POBYTU DZIECKA W PIECZY ZASTĘPCZEJ		
	2025	
	Liczba dzieci	Wydatki Gminy
Dzieci przebywające w instytucjonalnej pieczy zastępczej	11	671 272,25
Dzieci przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej w tym	12	30 386,11
przebywające w spokrewnionej pieczy zastępczej	12	
Niespokrewnionej pieczy zastępczej	0	
łącznie	23	701 658,36

Tabela 4. Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej w 2025 roku (opracowanie własne)

W roku sprawozdawczym Gmina Turawa partycypowała w kosztach pobytu dzieci w pieczy zastępczej w wymiarze: 50% kosztu utrzymania za 13 dzieci, 30% kosztów pobytu za 3 dzieci 10% kosztów pobytu za 7 dzieci. W 2025 roku Gmina Turawa wydała łącznie 701 658,36 zł, z czego: za dzieci umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej 671 272,25 zł, za dzieci umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej 30 386,69 zł.

PROGRAMY I PROJEKTY ZEWNĘTRZNE Z OBSZARU WSPARCIA RODZINY REALIZOWANE PRZEZ GMINĘ TURAWA

Programy i projekty zewnętrzne z obszaru wsparcia rodziny stanowią istotne uzupełnienie działań własnych gminy. Umożliwiają pozyskanie dodatkowych środków finansowych, rozszerzenie oferty wsparcia oraz wdrażanie nowych form pomocy dostosowanych do potrzeb rodzin. Realizacja projektów przyczyniała się do podnoszenia jakości usług, wzmacniania kompetencji rodzin oraz zwiększenia skuteczności lokalnego systemu wsparcia.

Wśród działań realizowanych przez Gminę Turawa w 2025 roku wymienić należy:

- **Programy Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością oraz Opieka wytchnieniowa**, które stanowią istotny element wsparcia rodzin i opiekunów osób z niepełnosprawnościami. Asystent osobisty wspiera osoby niepełnosprawne

w codziennym funkcjonowaniu, ułatwiając im samodzielność i udział w życiu społecznym, co odciąża członków rodziny pełniących rolę opiekunów. Opieka wytchnieniowa zapewnia czasową pomoc w opiece nad osobą zależną, umożliwiając rodzinie regenerację sił i zachowanie równowagi psychofizycznej. Realizacja tych działań przyczynia się do poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych, wsparcia opiekunów i wzmocnienia funkcji rodziny w codziennym życiu. W 2025 roku działaniami w ramach AOON objęto 35 uczestników, natomiast z Opieką wytchnieniową zarówno w formie całodobowej (9 os.), jak i dziennej (22 os.) objęto 31 osoby.

- **Program „Posiłek w domu i w szkole”** stanowi formę wsparcia rodzin w zapewnieniu dzieciom i osobom potrzebującym odpowiedniego wyżywienia. Program obejmuje zarówno dożywianie dzieci w szkołach, jak i dostarczanie posiłków osobom dorosłym w ich miejscu zamieszkania. Realizacja programu przyczynia się do poprawy warunków życia rodzin, wsparcia rozwoju dzieci, przeciwdziałania niedożywieniu oraz redukcji trudności związanych z codziennym funkcjonowaniem gospodarstw domowych.

W ramach tego działania w 2025 roku w Gminie Turawa przyznano pomoc w postaci dożywiania dzieci w szkole lub przedszkolu dla 13 dzieci. Łącznie w 2025 roku udzielono 1139 świadczeń w postaci ciepłego posiłku –obiadu o wartości 5 523,00 zł. W 2025 roku przyznawano także świadczenia pieniężne na zakup posiłku lub żywności, których łączna kwota wyniosła 36 450,00 zł.

- Projekt **„Blżej rodziny i dziecka – wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo – wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej – etap II”**, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w Ramach Funduszy Europejskich dla Opolskiego 2021-2027 zwiększający dostęp do usług społecznych na terenie Gminy Turawa.

W ramach, projektu: rozszerzono ofertę **PWD B.A.Z.A**, utworzono **PWD OSADA**, zatrudnieniowo dodatkowego asystenta rodziny oraz utworzono kompleksowe pracownie terapeutyczne – **pracownię logopedyczną, pracownię biofeedback oraz pracownię integracji sensorycznej.**

- Upowszechnianie **Karty Dużej Rodziny** oraz **Opolskiej Karty Rodziny i Seniora** poprzez informowanie mieszkańców o zasadach korzystania z kart, korzyściach wynikających z udziału w programach oraz promowanie oferty ulg i zniżek dostępnych u partnerów programu. Upowszechnienie kart przyczynia się do zmniejszenia obciążeń finansowych rodzin, zwiększenia dostępu do usług z zakresu kultury, sportu i rekreacji oraz sprzyjało aktywizacji społecznej rodzin i seniorów. Realizacja tych działań wspierała integrację międzypokoleniową oraz poprawę jakości życia rodzin na terenie gminy. W 2025 roku złożono 23 wnioski o wydanie Kart Dużej Rodziny oraz 44 wnioski o wydanie Opolskiej Karty Rodziny i Seniora.

FINANSOWANIE DZIAŁAŃ REALIZOWANYCH W RAMACH PROGRAMU W 2025 ROKU:

Działania realizowane w ramach Programu finansowane były z następujących źródeł:

- budżetu Gminy Turawa (uchwała budżetowa),
- dotacje z budżetu Państwa,
- funduszy i programów celowych realizowanych w ramach środków „zewnętrznych”,
- Funduszy Europejskich w ramach Programu Fundusze Europejskie dla opolskiego na lata 2021 – 2027.

INFORMACJA NA TEMAT POTRZEB ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ ZADAŃ Z ZAKRESU WSPARCIA RODZINY

W celu skutecznej realizacji zadań wspierających rodziny potrzebne jest zapewnienie kompleksowych zasobów finansowych, kadrowych i organizacyjnych. Kluczowe potrzeby obejmują:

- dostęp do wykwalifikowanej kadry (pracownicy socjalni, asystenci rodziny, psycholodzy, pedagodzy), zapewnienie środków finansowych umożliwiających ciągłe podnoszenie jej kwalifikacji;
- sukcesywne pozyskanie środków zewnętrznych (w ramach funduszy celowych, programów resortowych, środków unijnych itp.) zapewniające wsparcie finansowe na programy i projekty prorodzinne, świadczenia socjalne oraz działania profilaktyczne i interwencyjne;
- tworzenie infrastruktury umożliwiającej organizację zajęć, warsztatów, grup wsparcia, aktywności sportowo-rekreacyjnych i wypoczynku dla rodzin;
- skuteczną współpracę międzyinstytucjonalną (m.in. szkoły, organizacje pozarządowe, służby publiczne);
- zapewnienie środków na współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo – wychowawczych oraz wdrożenie skoordynowanych działań w ramach pracy z rodziną w celu zmniejszania ilości dzieci z terenu Gminy umieszczanych w pieczy zastępczej;
- tworzenie rodzin wspierających;
- działania informacyjno-promocyjne w zakresie dostępnych świadczeń, programów i kart rodzinnych.

Zaspokojenie tych potrzeb pozwala na zwiększenie efektywności działań, wzmacnianie funkcji opiekuńczo-wychowawczej rodziny oraz poprawę jakości życia rodzin w lokalnej społeczności.

Uzasadnienie

Na podstawie art. 179 ust. 1 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49 z późn. zm.) w terminie do dnia 31 marca każdego roku, Wójt składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją tych zadań. Zadania z zakresu wsparcia rodziny ujęte są w Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2025 – 2027 w Gminie Turawa, który został przyjęty Uchwałą Rady Gminy Turawa VIII/56/2024 z dnia 22 listopada 2024r.

Mając na uwadze powyższe, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie, jako jednostka realizująca bezpośrednio zadania z zakresu wsparcia rodziny oraz koordynująca realizację Programu, przedkłada przedmiotowe sprawozdanie z realizacji zadań w 2025r.